

Fiolstræde 17 B, Postboks 2188, 1017 København K
taenk.dk · fbr@fbr.dk · +45 7741 7741
CVR: 6387 0528

Folketingets Retsudvalg

09. marts 2021
Dok. 207339

Anmodning om foretræde for retsudvalget vedr. den kommende revision af købeloven, herunder en evt. udvidelse af reklamationsperioden.

Er det rimeligt, at danske forbrugere er de dårligst stillede i norden, når det drejer sig om reklamationsrettens længde? Er det rimeligt, at en dansk forbruger ingen rettigheder har, hvis den nyindkøbte vaskemaskine trods normal brug går i stykker efter to år og en dag? Skal Danmark være passive, når det drejer sig om den grønne omstilling og et mere bæredygtigt forbrug? Nej, mener Forbrugerrådet Tænk.

Folketinget skal til foråret 2021 tage stilling til spørgsmålet om en eventuel forlængelse af reklamationsretten. En forlængelse af reklamationsperioden vil både give forbrugerne en mere rimelig retsstilling og samtidig bidrage til øget produktholdbarhed og dermed den grønne omstilling og et mere bæredygtigt forbrug. Forbrugerrådet Tænk finder derfor, at der bør indføres en reklamationsfrist på seks år for varige forbrugsgoder (f.eks. biler, tv og hårde hvidevarer), som forventes at have en vis levetid, og tre år i alle andre tilfælde (f.eks. en elektrisk tandbørste og beklædning).

Forbrugerrådet Tænk vil gerne anmode om foretræde for retsudvalget efter 1. behandling af lovforslaget om ændring af købeloven, der har til formål i dansk ret at gennemføre varedirektivet, direktivet om digitalt indhold og digitale tjenester, og som forventes fremsat den 24. marts 2021.

Baggrunden er, at der i 2019 er vedtaget to nye direktiver (varedirektivet og direktivet om digitalt indhold og digitale tjenester) i EU om forbrugerrettigheder, som betyder, at især købeloven og forbrugeraftaleloven nu skal ændres. På en række områder giver direktiverne medlemsstaterne valgfrihed i forhold til yderligere regler end, hvad der fremgår af direktiverne. Dette gælder bl.a. muligheden for en forlænget reklamationsret (som i dag er på to år).

Folketinget skal derfor ultimo marts 2021 behandle et lovforslag, der har til formål at gennemføre varedirektivet og direktivet om digitalt indhold og digitale tjenester. Bestemmelserne skal træde i kraft senest den 1. januar 2022.

Justitsministeriet nedsatte i foråret 2020 et udvalg, der har set på, hvordan reglerne bedst kan implementeres i dansk ret, og om der i denne forbindelse er tiltag, der kan understøtte den grønne omstilling. Forbrugerrådet Tænk har været medlem af udvalget. Den 28. januar 2021 afgav udvalget delbetænkning. Desværre var det ikke muligt i udvalget at opnå flertal

**Forbrugerrådet
Tænk**

for en række ændringer af købeloven, som Forbrugerrådet Tænk finder essentielle for styrkelsen af forbrugerretten og den grønne omstilling. Det drejer sig særligt om en udvidelse af reklamationsretten. Det bemærkes i den forbindelse, at udvalgsmedlemmerne fra Justitsministeriet, Erhvervsministeriet, Miljøministeriet, Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet og Forbrugerombudsmanden afstod fra at udtale sig for eller imod en udvidelse af reklamationsretten.

I dag gælder der en reklamationsfrist på to år. Varedirektivet og direktivet om digitalt indhold giver mulighed for at indføre en længere reklamationsfrist end to år.

Forbrugerrådet Tænk finder, at der bør indføres en reklamationsfrist på seks år for varige forbrugsgoder (f.eks. biler, hårde hvidevarer og tv), som forventes at have en vis levetid, og tre år i alle andre tilfælde (f.eks. en elektrisk tandbørste og beklædning).

En differentieret forlængelse af reklamationsfristen, dvs. seks år for varige forbrugsgoder og tre år for resterende forbrugsgoder, vil sikre en bedre balance i forholdet mellem forbrugeren og den erhvervsdrivende. Den nuværende reklamationsfrist på to år er på ingen måder udtryk for en rimelig balance mellem forbrugeren og den erhvervsdrivende – særligt ikke ved varige forbrugsgoder som f.eks. biler, hårde hvidevarer eller tv, som forventes at kunne holde i ti år eller mere. Det er særligt væsentlig at bemærke, at danske forbrugere i forhold til reklamationsrettens længde er stillet langt dårligere end forbrugerne i eksempelvis de øvrige nordiske lande, som vi ellers normalt sammenligner os med. Det samme gælder Holland og Storbritannien.

Udover en bedre forbrugerbeskyttelse er det endvidere Forbrugerrådet Tænks opfattelse, at en forlængelse af reklamationsretten vil have en positiv indvirkning på den grønne omstilling og vejen mod et mere bæredygtigt forbrug.

Miljøministeriet og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har vurderet, at en forlængelse af reklamationsfristen vil medføre en indirekte effekt på den grønne omstilling i form af incitamentsændringer hos den erhvervsdrivende, idet en forlængelse af reklamationsfristen vil øge incitamentet til at ændre varesortimentet henholdsvis produktdesign i retning af produkter med længere holdbarhed, færre fejl og bedre mulighed for reparation. En adfærdss ændring for de erhvervsdrivende i retning af at tænke i reparation og videresalg, snarere end kassation af defekte, returnerede produkter, kan være en positiv effekt. Incitamentet for gode, bæredygtige designstrategier vil således blive større, da det ikke vil kunne betale sig at lave uholdbare produkter.

Miljøministeriet og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har endvidere vurderet, at en forlængelse af reklamationsfristen vil medføre en indirekte effekt på den grønne omstilling i form af incitamentsændringer hos forbrugeren, som får øget incitament til at benytte sig af reklamationsretten, hvilket må antages i sidste ende at lede til flere reparationer – særligt for varige forbrugsgoder, idet omlevering eller ophævelse af købet ofte vil være uforholdsmæssigt. Dette vil formentlig i højere grad gøre sig gældende jo ældre produktet er. Dette mønster vil således føre til, at produktionsbelastningen falder, idet udskiftningen af produkter vil ske sjældnere, når de ældre produkter repareres i stedet for at blive kasserede og/eller ombyttet.

Forholdene omkring forbrugerrettigheders effekt på produktholdbarheden er i dag ikke forskningsmæssigt belyst, hvorfor der ikke findes direkte evidens hverken for eller imod denne vurdering. Det er derfor værd at bemærke, at en række danske forskere på bl.a. AUC og DTU, der beskæftiger sig med produktholdbarhed, deler den refererede vurdering.

Afslutningsvis er det værd at bemærke, at eksempelvis FDM, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Affaldsforening, CONCITO, Ingeniørforeningen IDA og Rådet for Grøn Omstilling alle støtter en forlængelse af reklamationsperioden, da det giver de danske forbrugere en mere rimelig reklamationsret samtidig med, at Danmark går forrest og viser vejen i den grønne omstilling og et mere bæredygtigt forbrug. Vi bør få ændret reglerne nu.

Vi fremsender vedlagt en række bilag til udvalgets orientering.

Med venlig hilsen

Vagn Jelsøe
Vicedirektør

Rikke S. Seerup Krogsgård
Jurist

Bilag:

Artikel: "Danske forbrugere har den korteste reklamationsfrist i Norden"

Artikel: "Organisationer i opråb"

Artikel: "Fryseren stod af på et uheldigt tidspunkt"

Brev af 18. februar 2021 til justitsministeren om forlængelse af købelovens reklamationsret